

Do próbki/próbek należy dołączyć wypełniony formularz zlecenia zawierający niezbędne dane.

Uwaga – nie wolno zawijać próbki w formularz.

POBIERANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH

Każdy materiał biologiczny (krew, surowica, kał, wymazy) należy traktować jako potencjalnie zakaźny.

Próbki materiału biologicznego podczas ich przechowywania i transportu powinny być zabezpieczone w zamkniętych próbkach / pojemnikach / opakowaniach zbiorczych, bez możliwości otwarcia w celu dokonania zamiany oraz oznaczone napisem „**MATERIAŁ ZAKAŹNY**”.

BADANIA SEROLOGICZNE

Krew na badanie serologiczne pobiera się na czczo z żyły na skrzep do suchej, jałowej próbki w ilości około 4 ml (od małych dzieci ok. 2-3 ml). W szczelnie zakorkowanej próbce należy niezwłocznie dostarczyć do laboratorium, zapewniając temp. od + 2°C do + 8°C.

Kał do badań w kierunku rota-, adeno-, astro-, norowirusów należy pobrać szpatułką do próbki kałowej w ilości ok. 5-10 g i szczelnie zamknąć oraz dostarczyć niezwłocznie do laboratorium w temp. od + 2°C do + 8°C.

BADANIA MOLEKULARNE WIRUSÓW ODDECHOWYCH

Wymaz z gardła i nosa należy pobrać wymazówką z tworzywa sztucznego z wacikiem z włókna syntetycznego do próbki z podłożem do transportu (m.in. PBS, nieinaktywowane podłoże transportowe Transport and preservation medium) i dostarczyć do laboratorium w ciągu 24 godzin w pozycji pionowej, w temp. chłodni (od +2°C do + 8°C), do tego czasu przechowywać w temp. od +2°C do + 8°C.

POBRANIE KAŁU DO BADANIA

Naczynie, do którego ma być oddany kał przeznaczony do pobrania próbki do badania, powinno być uprzednio dobrze umyte i wyparzone wrzątkiem, np. nocnik, basen, naczynie jednorazowe, nakładka na toaletę. Nie wolno pobierać próbek kału z ogólnodostępnych misek sedesowych.

Badanie bakteriologiczne:

Próbkę kału należy pobrać łyżeczką znajdującą się w pojemniku kałowym:

- wielkości orzecha laskowego – kał uformowany,
- 2 - 5ml – kał całkowicie płynny.

Pojemnik z próbką należy oznaczyć za pomocą nalepki podając imię i nazwisko, datę i godz. pobrania próbki.

Pojemnik z próbką należy umieścić w opakowaniu foliowym.

Do każdej próbki należy dołączyć wypełniony formularz zawierający niezbędne dane.

Uwaga – nie wolno zawijać próbki w formularz.

Próbkę dostarczyć niezwłocznie do laboratorium nie później niż w ciągu 2 godz. od pobrania w temperaturze otoczenia. W przypadku, gdy próbka nie może zostać dostarczona do laboratorium w dniu pobrania pobrać wymaz z kału.

Badanie parazytologiczne:

Kał pobiera się łyżeczką osadzoną na korku i umieszcza w jałowym pojemniku. Należy pobrać materiał z różnych miejsc świeżego kału w ilości ½ pojemnika kałowego.

Próbkę kału dostarcza się do laboratorium w ciągu 2 godz. od pobrania w temperaturze otoczenia.

Pobieranie wymazu metodą przylepca celofanowego w/g Grahama:

Wymaz okołoodbytniczy pobrać zaraz po przebudzeniu przed wypróżnieniem i myciem.

Przylepiec celofanowy odkleić od szkiełka. Lepką stroną przylepca wymazać fałdy odbytnicze. Po pobraniu materiału przylepiec ponownie przykleić na szkiełko. Próbkę dostarcza się do laboratorium w dniu pobrania w temperaturze otoczenia.

Pobieranie wymazu z próbki kału

Wymaz z kału pobiera się jałową wymazówką poprzez kilkukrotne obrócenie w materiale kałowym, a następnie umieszczenie w próbce z podłożem transportowym Stuarta. Tak pobrane próbki należy przechować w temp. od + 2°C do + 8°C maksymalnie do 72 godzin i dostarczyć do laboratorium w temperaturze otoczenia.

Pobieranie wymazu z odbytu

Wymaz z odbytu jest pobierany przez uprawniony personel medyczny (lekarz, pielęgniarka, diagnosta laboratoryjny) jałową wymazówką zwilżoną w jałowym roztworze 0,85% NaCl. Wymazówkę należy włożyć na głębokość około 5 cm poza zwieracz odbytu i kilkukrotnie obrócić tak, aby na waciku znalazł się ślad kału z fragmentami złuszczonego nabłonka końcowego odcinka jelita grubego. Następnie wymazówkę umieszcza się w jałowej próbce z niewielką ilością płynu konserwującego (około 1-2 ml buforu fosforowo-glicerynowego). Tak pobrany wymaz dostarcza w ciągu 2 godzin do laboratorium, transportując go w temperaturze otoczenia.

Klauzula informacyjna w zakresie przetwarzania danych osobowych:

1. Administratorem danych osobowych przetwarzanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku jest Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, ul. Legionowa 8, 15-099 Białystok;
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku: ul. Legionowa 8, 15-099 Białystok, e-mail IOD@wsse.bialystok.pl, telefon 85 740 85 63;
3. Dane osobowe są przetwarzane na podstawie wyrażonej przez Pana/Panią zgody, na podstawie art. 9 ust. 2 lit a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L119.1) w celu wykonania badania. Zgoda może zostać cofnięta w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
4. Dane są przetwarzane w związku z realizacją zleconego badania mikrobiologicznego materiału biologicznego, na podstawie art. 7 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r., poz. 1284);
5. Dane podlegające przetwarzaniu: imię i nazwisko, data urodzenia, numer PESEL, obywatelstwo, płeć, adres miejsca zamieszkania;
6. Dane mogą być przekazane:
 - a. właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, w razie dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych,
 - b. instytutowi badawczemu, ośrodkowi referencyjnemu, wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej lub powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej – w przypadku przekazywania do nich materiału klinicznego lub wyizolowanego biologicznego czynnika chorobotwórczego w celu przeprowadzania dalszych badań;
7. Dane będą przechowywane przez okres 20 lat, zgodnie z przepisami określającymi okres przechowywania dokumentów w celach archiwalnych;
8. Przysługuje Panu/Pani prawo do żądania od administratora dostępu do własnych danych osobowych, ich sprostowania lub uzupełnienia, usunięcia danych osobowych w przypadkach przewidzianych prawem, przenoszenia danych osobowych, ograniczenia przetwarzania danych oraz prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych;
9. Przysługuje Panu/Pani prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
10. Podanie danych zawartych w formularzu jest niezbędne w celu identyfikacji osoby w przypadku wykrycia biologicznego czynnika chorobotwórczego podlegającego obowiązkowemu zgłoszeniu, zgodnie z wymogiem Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie zgłaszania wyników badań w kierunku czynników chorobotwórczych u ludzi (Dz. U. poz. 1118). Odmowa podania danych osobowych może uniemożliwić wykonanie zleconego badania;
11. Dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani organizacji międzynarodowej;
12. Dane objęte zleceniem na badanie mikrobiologiczne, wprowadzone do systemu informatycznego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku, nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą poddane profilowaniu.